

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

24.12.2019 № 18-3489

На № _____ від _____

В. о. Голови Державної
архітектурно-будівельної інспекції
України
Строкачу О. С.

Щодо результатів аудиту

Шановний Олександр Сергійовичу!

На засіданні Рахункової палати 12.11.2019 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості, і за підсумками обговорення прийнято рішення.

Згідно з пунктом 9 рішення Рахункової палати від 12.11.2019 № 32-1 повідомляємо про виявлені факти порушення законодавства з питань містобудівної діяльності, встановлені у Донецькій, Полтавській, Рівненській та Чернігівській областях.

Щодо неналежного розроблення проєктної документації

Завданням на розроблення проєктної документації (будівництво, реконструкція) амбулаторій у **Чернігівській області** доручалося передбачити проєктом усі інженерні комунікації (теплопостачання, водо забезпечення, водовідведення) та можливість підключення амбулаторій до зовнішніх мереж (стаціонарного телефонного зв'язку, стабільного мобільного зв'язку, Інтернет-зв'язку), але **в проєктах на 15 амбулаторій ТОВ "3,14" і ПП "Раціоналізатор" рішення щодо Інтернету не розроблено**. Незважаючи на це, Управління капітального будівництва Чернігівської облдержадміністрації (до 09.01.2019 – начальник Нечепа Б. М., з 11.01.2019 – в. о. начальника Ключник В. С.) цю проєктну документацію вартістю 2033,7 тис. грн прийнято без зауважень.

Факт відсутності у проєктній документації положень про підключення амбулаторій до мережі Інтернет пояснено відсутністю відповідних вимог у завданнях на проєктування, які надало проєктним організаціям Управління капітального будівництва Чернігівської облдержадміністрації. На запит контрольної групи посадовцями Управління пояснення не надано.

Загалом вартість 14 об'єктів будівництва у Чернігівській області, які виконуються за неналежної проєктно-кошторисної документації, становить **82 619,4 тис. грн**, станом на 01.07.2019 за рахунок субвенції сплачено

16 193,6 тис. грн, що свідчить про непродуктивне використання бюджетних коштів.

У **Полтавській області** за результатами коригувань, проведених за дорученням Департаменту будівництва, містобудування і архітектури та житлово-комунального господарства Полтавської облдержадміністрації (директор Голбан Т. Т.), з 9 робочих проєктів будівництва амбулаторій **виключено передбачені** первісними проєктами **розділи** "Вентиляція" (в частині систем кондиціонування повітря), "Охоронна сигналізація" (повністю), "Комп'ютерні та телефонні мережі" (повністю), "Відеоспостереження" (повністю) та придбання необхідного обладнання, всього на загальну суму 1710,7 тис. гривень.

Після внесення таких змін скориговані проєкти не відповідають підпунктам 7, 8, 11, 12 пункту 3 Вимог та зразків щодо проєктів повторного використання для закладів охорони здоров'я у сільській місцевості, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16.05.2018 № 117. Як наслідок, побудовані амбулаторії (**72 350,0 тис. грн**) не будуть відповідати передбаченим законодавством вимогам у частині оснащення сучасними інженерними системами, зокрема ширококутовим доступом до Інтернету та розвинутою комп'ютерною мережею, що унеможливить заплановане впровадження телемедицини у сільській місцевості. Крім того, виключення з проєктів будівництва систем кондиціонування, відеоспостереження та охоронної сигналізації створило ризики незабезпечення належних умов праці та обслуговування в амбулаторіях, невикористання та незбереження дороговартісного медичного обладнання.

У **Донецькій області** ТОВ "Українська експортна-імпортна торгова компанія" (одночасно є проєктною і підрядною організацією) на замовлення комунального підприємства "Дирекція з капітального будівництва адміністративних і житлових будівель" (далі – Дирекція), директор Тахтаров І. В., за договором від 28.08.2018 № 16 (оплачений за рахунок коштів місцевого бюджету) розроблено типові проєкти повторного використання для трьох типів амбулаторій, в яких передбачено систему водяного опалення приміщень з використанням електричного котла, що живиться окремим електрокабелем.

У подальшому проєктант на кожний з 21-го об'єкта будівництва амбулаторій розробив індивідуальні проєкти загальною вартістю **118 904,5 тис. грн**, у яких раніше запроєктовану систему електричного водяного опалення приміщень замінено на "сухе" опалення за допомогою **електричних конвекторів**, що суперечить вимогам ДБН В.2.5-67:2013 "Опалення, вентиляція та кондиціонування" (додаток А) у частині системи опалення лікувальних приміщень, тому що опалення за допомогою електричних конвекторів не є електричною кабельною системою опалення згідно з ДБН В.2.5-24 (передбачає вбудовані елементи опалення з внутрішнього боку в підлогу, стіну чи стелю).

Технічних рішень у частині **заміни електропроводки** до розеток у жодному з індивідуальних проєктів **не передбачено**. Типові проєкти та

індивідуальна кошторисна документація для кожного з об'єктів будівництва в частині технічних характеристик та обсягів матеріальних ресурсів з улаштування внутрішньої проводки до розеток **не змінились**.

За розрахунками контрольної групи, якщо одночасно увімкнути конвектори (за їх рівномірного розподілення на кожен групу розеток амбулаторій), сумарне навантаження залежно від типу амбулаторії **перевищить гранично допустиме значення** (для амбулаторії на 1-2 лікарі – на 1,86 кВт, на 1-2 лікарі з житлом – 0,98 кВт, на 5-7 лікарів – 3,58 кВт). Як наслідок – **унеможливлення належної експлуатації** системи опалення новозбудованих амбулаторій **або ризику виникнення пожежі**.

У подальшому за погодженням з Дирекцією проєктант двічі вносив зміни до проєктів з будівництва 20 амбулаторій у частині коригування обсягів окремих видів робіт і матеріалів. У результаті **суттєво змінено** запроєктовану відповідно до вимог ДБН В.2.5-67:2013 "Опалення, вентиляція та кондиціонування" **систему вентиляції та кондиціонування**.

Внаслідок зміни початково запроєктованої системи вентиляції та кондиціонування (суттєвого зменшення продуктивності) не забезпечено дотримання норм щодо якості повітря і температурного режиму в приміщеннях новозбудованих амбулаторій.

Дії директора Тахтарова І. В., який затвердив проєктно-коштористу документацію зі змінами в частині системи опалення, створили **ризик заподіяння збитків державі** в сумі, необхідній для приведення проєктів будівництва у відповідність із вимогами законодавства.

Щодо відсутності правостановлюючих документів на земельні ділянки

У двох областях забудова земельних ділянок здійснювалася органами влади, які не були їх власниками чи користувачами, що суперечить частині другій статті 8 Закону України від 17.02.2011 № 3038 "Про регулювання містобудівної діяльності".

У **Рівненській області** Департамент з питань будівництва та архітектури Рівненської облдержадміністрації (директор Мазярчук Я. В.) як замовник будівельних робіт за **відсутності правостановлюючих документів на земельні ділянки** здійснював будівництво **31 амбулаторії** загальною вартістю **187 920,9 тис. гривень**.

При цьому площа земельних ділянок, відведених під будівництво 9 амбулаторій, **не відповідає вимогам мінімальних нормативних розмірів** земельних ділянок на об'єкт згідно з ДБН 360-92 (**не менше 0,3 га**) і ДБН Б.2.4-1-94 (**0,2 – 0,4 га**), зокрема, у с. Блажове – всього 0,0633 га, с. Вовковії – 0,07 га, с. Бармаки – 0,0664 га, с. Шпанів – 0,078 га.

Головний вхід новозбудованої амбулаторії в с. Блажове Рокитнівського району розміщено упритул (на відстані до 1 м) до стіни будівлі діючого фельдшерсько-акушерського пункту, через що унеможливлено вільний доступ до амбулаторії та відсутня прибудинкова територія. Задній фасад амбулаторії розміщено на відстані до 3 м від стіни найближчої господарської будівлі, розташованої на суміжній земельній ділянці, що суперечить вимогам пункту 5.2 ДБН В.1.1-7:2016 "Пожежна безпека об'єктів будівництва.

Загальні вимоги", підпункту "ж" пункту 2.12 ДБН В.2.2-10:2001 "Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я" в частині протипожежних відстаней (розривів) та норм інсоляції, а також виданим містобудівним умовам та обмеженням для проектування об'єкта будівництва.

Внаслідок будівництва амбулаторій за відсутності правостановлюючих документів на земельні ділянки та з недотриманням державних будівельних норм і протипожежних відстаней є ризику неприйняття об'єктів в експлуатацію як закладів охорони здоров'я та неможливості їх використання за цільовим призначенням без здійснення додаткових витрат на приведення їх документації у відповідність з вимогами законодавства.

Такі дії посадових осіб Департаменту з питань будівництва та архітектури Рівненської облдержадміністрації мають ознаки **службової недбалості** (стаття 367 Кримінального кодексу України).

У **Житомирській** області Департамент регіонального розвитку облдержадміністрації в порушення вимог частини другої статті 8 Закону України від 17.02.2011 № 3038 "Про регулювання містобудівної діяльності", пункту 9 Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 983, і пункту 8 Порядку державного фінансування капітального будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 № 1764 (за відсутності документа, що посвідчує право власності чи користування земельною ділянкою, затвердженої проектно-кошторисної документації, яка пройшла відповідну експертизу, титулу об'єкта та повідомлення про початок виконання будівельних робіт) оплатив вартість виконаних робіт на 6 об'єктах з будівництва амбулаторій на загальну суму 15 805,5 тис. гривень.

Щодо неналежного здійснення авторського та технічного нагляду

На місцях не здійснюється належний авторський і технічний нагляд за будівництвом амбулаторій. Такі факти встановлено у **Донецькій, Житомирській, Запорізькій, Полтавській, Рівненській, Тернопільській** областях. Підтвердженням цього є відсутність на об'єктах будівництва журналів авторського нагляду та не підписання представниками авторського та технічного нагляду актів закриття прихованих робіт, що свідчить про невиконання вимог пункту 4.8 і підпункту 8.4.3.6 пункту 8 ДБН А.3.1-5:2016 "Організація будівельного виробництва", затверджених наказом Мінрегіону від 05.05.2016 № 115, а також про включення до актів приймання виконаних будівельних робіт фактично невиконаних робіт або робіт, не передбачених проектно-кошторисною документацією.

При обстеженні будівництва амбулаторій в селах Петрівка-Роменська, Лютенька, Великі Будища **Полтавської області** (підрядник ТОВ "Літос") у загальних журналах робіт не виявлено підписів проєктувальника і записів про складання актів закриття прихованих робіт. Акти закриття прихованих робіт, надані до аудиту (об'єкт в с. Петрівка-Роменська – 29 актів,

с. Лютенська – 22, с. Великі Будища – 29), складено в одному примірнику, не підписано представниками авторського та технічного нагляду. Це свідчить, що на цих об'єктах не здійснювався як авторський нагляд (головний інженер проєктів Белодєд Ю. С., ТОВ "УСП "Мегаполіс"), так і технічний нагляд (інженер технічного нагляду служби замовника Іванко Р. М.), що є порушенням вимог статті 11 Закону України від 20.05.1999 № 687 "Про архітектурну діяльність".

Як наслідок, за результатами обстеження встановлено відсутність на об'єктах будівництва в нижньому шарі підлоги екструдованого пінополістиролу загальним обсягом 35,94 м³, який мав бути застосований згідно з проектними рішеннями. Замість нього укладено пінопласт типу ПСБ-С, який значно дешевший і застосовується для утеплення та звукоізоляції конструкцій, що не піддаються механічним навантаженням.

Встановлені порушення проектних рішень є критичними (на конструкцію підлоги постійно впливає вага об'єктів), тому мають бути усунені, незважаючи на те, що уже виконано стяжку з цементних розчинів площею близько 705 м².

Загальна вартість робіт, якість і обсяг яких не підтверджено актами закриття прихованих робіт, що ставить під сумнів факт їх виконання, становить щонайменше **18 052,1 тис. грн** (прямі витрати з урахуванням ПДВ).

Про результати розгляду листа, заплановані та вжиті у зв'язку з цим заходи просимо поінформувати Рахункову палату.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан